

Vojta Kotek: Jak se narodíte tady, tak se vám odsud nechce

01.03.2021

Praha 3 je pro Vojtu Kotku rodištěm, bydlištěm i pracovištěm. Jsou tu místa, která miluje, ale i taková, jimž se v dětství raději vyhýbal.

V lednu jste oslavil 33. narozeniny — Kristova léta. Znamená to pro vás nějaký přelom?

Za poslední dva tři roky se mi proměnilo mnoho věcí. Vnímám to tak, že mě život určitým způsobem doběhl, hodně věcí se pokazilo a sáhl jsem si na pomyslné dno. Takže si říkám, že teď už to může být jen lepší.

Jaký byl pro vás loňský rok?

Kvůli covidu jsem neudělal skoro nic. Hodně jsem odpočíval a v polovině léta jsem se naboural na motorce. Měl jsem těžký otřes mozku a dva zlomené obratle, které naštěstí dobře srostly. No a když jsem se ze zranění začal sbírat, přišla druhá vlna, takže jsem ten rok do slova a do písmene proležel.

Měl jste dost času přemýšlet o práci a životě. Dospěl jste k nějakým závěrům?

Před pandemií mi chodily různé nabídky, kde se mi zdálo, že si tvůrci už vymýšlejí kdejakou hloupost. Měl jsem pocit, že už tu všechno bylo. Pak se zavřela na jaře divadla, stoply se projekty, nevědělo se, co se bude dít. Vypadalo to, že lidé kulturu snad ani nepotřebují, a já ztratil motivaci. Řešil jsem, zda má moje práce smysl. Postupně se ukázalo, že kultura je do určité chvíle zbytná, ale po čase začne být nezbytná. Nabyl jsem pocitu, že část společnosti bez kultury hrubne, mladší ročníky jsou zase nešťastné, že nemohou vypustit páru třeba na koncertě. Pro mne byla tahle krize ve znamení určitého přenastavení a restartu.

Jak se rozjíždí váš pracovní rok 2021?

Jak se všechno rušilo a odsouvalo, na mnoho věcí jsem kývl s tím, že se to asi nikdy neuskuteční. Jenže uskuteční a teď se to nakupilo, takže budu mít pracovní dny asi hodně nabitě. Natáčím audioknihu Stopařův průvodce po Galaxii, v Činoherním klubu zkouším přestavení Ošklivec. Zkoušíme ale do šuplíku, protože nevíme, kdy se divadla otevřou. Brzy začnu zkoušet hru Werich, vedle toho pravděpodobně budu hrát i v několika filmech. Snad to zvládnou.

Oscilujete mezi režisérskou stoličkou a herectvím. Co vás baví víc?

Jsem rád, že mohu dělat obojí, jsou to spojené nádoby. Herec má někdy pocit, že je chytřejší než režisér. Když pak ale režírujete, vidíte všechno z druhé strany. Třeba víte, jak režiséra naštve hercova nepřipravenost. Režisér nemá ani tak trému, to lehké lechtání zažívám jako herec. Režisér má absolutní stres a vyčerpání.

Inspiroval vás otec Václav, který byl mnoho let stálým členem Divadla Járy Cimrmana?

On chtěl původně dělat fotografii. Jeho rodiče nebyli úplně poplatní režimu, tak nemohl studovat vysokou školu. Proto utekl k divadlu. Nejdřív Na zábradlí, kde zažil Václava Havla coby dramaturga, a pak

k Cimrmanům. V letech 1985 až 1989 organizoval také na Střeleckém ostrově Divadelní pouť, takový ostrov svobody. To byl malý festival, kde začínali třeba bratři Formani, Bob Klepl a Eva Holubová.

Měl vůbec tatínek herecké ambice?

Vždyť přece s Cimrmany hrál, i když původně dělal kulisáka. On se hlavně projevil jako dobrý manažer. Dostal divadlo do Mexika, Dánska i jinam. Ke koloritu Cimrmanů patří, že používají kulisáky či techniky k drobným roličkám. Když se někdo osvědčí, dostává větší role a později se třeba dostane na úroveň herce. Táta se myslím necítil být hercem, ale rád si s tím svým herectvím hrál a sledoval, jaký herec by se z něj třeba jednou mohl stát.

Byl pyšný, když vás viděl v divadle a televizi?

Já začal hrát v osmi letech, ve dvanácti jsem už točil filmy. Říkám si, jestli táta trochu nežárlil, ale to asi ne. Když se třeba učil text na novou hru, tak jsem ho z perspektivy malého „zkušeného“ kluka i poučoval. Ale táta byl shovívavý. Dostali jsme se i na úroveň, kdy jsme se o našem herectví bavili normálně pracovně jako kamarádi.

Mluvil doma o Zdeňku Svěrákovi, Ladislavu Smoljakovi a dalších hercích?

Zdeňka, Ládu a ostatní bezmezně miloval a obdivoval. Byl rád, že u tohoto divadla může být, a mě tam bral snad od narození. V Divadle Járy Cimrmána jsem pořád jako doma. Nad pódiem jsou z každé strany takové plošiny, na které se přidělávají kulisy. Jako dítě jsem tam vždy po žebříku vylezl a sledoval shora představení. Skvěle jsem slyšel, co si herci mezi sebou na jevišti utrousí. Poprvé jsem si pak zahrál malého Mirka ve hře Záskok, to mi bylo těch osm let. To, že se věnuji herectví, je zásluha táty a Cimrmanů. Když jsem je totiž sledoval, začalo mě to strašně bavit a nikdy mě nenapadlo dělat něco jiného.

Jaká je vaše první vzpomínka na Zdeňka Svěráka?

Připadá mi, jako bych ho znal od nepaměti. Myslím, že dřív, než jsem si začal cokoli uvědomovat. Jednu jasnou vzpomínku ale mám. Divadlo pravidelně vyráží do Janských Lázní na ponovoroční čtrnáctidenní zájezd, kam si zaměstnanci berou i rodiny. Přes den se chodí na lyže a běžky, večer se hraje — v Jánkách, Trutnově, Semilech a dalších městech. Já tam pokaždé slavil své lednové narozeniny. Při jedné oslavě, když tam všichni ti pánové seděli a čekali, až sfouknu svíčky, jsem ve své dětské přímocarosti a radosti začal celé společnosti vyprávět dětské vtipy. Ve vtipcích je ovšem mistr hlavně Zdeněk Svěrák, a tak jsme celý večer všechny bavili. Jen my dva. No ty moje vtipy byly opravdu hodně dětské, ale to jsou ty Zdeňka Svěráka často taky. *(smích)*

Mají v divadle nápovědu?

Mají, ale napovídá úplně každý, kdo má ruce, nohy a pusku a alespoň něco si trochu pamatuje. *(úsměv)* Jednou jsem hrál i s tátou ve hře Vražda v salonním kupé. Já byl Hlaváček, který vyšetřuje stevarda. Toho hrál táta a já se ho ptám: „Čím byl tvůj otec?“ On podle scénáře vtipnou replikou odpovídá: „Otec rodí, nebo matka rodí?“ Jak jsem byl zpitomělý, že tam se mnou sedí můj vlastní otec, tak jsem pronesl: „Otec rodí.“ No a Zdeněk Svěrák, který stál ve scéně nade mnou, se na mne podívá a říká: „Prosím vás, Hlaváčku, matka rodí. Alespoň v těchto základních věcech bystě měl mít trochu jasno. Nota bene v přítomnosti vlastního otce.“ A divadlo lehlo. Při každém dalším přestavení, kdy se tato scéna blížila, na mne Zdeněk přes rameno drtil mezi zuby: „Matka rodí, matka rodí.“ Teď už to nedělá.

Jakou hru měl nejraději táta a jakou vy?

Táta, ale myslím si, že i Zdeněk Svěrák, měl rád Záskok. Já asi Lijavec. Hra je o tom, že Cimrman píše hry pro klienty starobince, aby nezblbli, měli co dělat a něco je bavilo. Prostě dělá léčebné divadlo. Mám pocit, že Cimrmani jsou takové léčebné divadlo nejen pro diváky, ale i pro herce. Celé divadlo mi často připadá jako soubor ochotníků. Divadlo vzniklo z nadšení a dodnes tam hrají nadšenci. K tomu jsou všichni většinou původem učitelé, takže amatéři. Vědí, že herci nejsou, a nikdy ze sebe dělat herce ani nechtěli. Všimněte si, že první půlky představení jsou semináře, kdy se publiku něco vypráví. To je přece blízké té jejich

původní kantorské profesi, tam se cítí myslím jistější. Ve hrách se pak mohou dobře vyblbnout. Když se v divadle objeví známí herci jako třeba Miroslav Táborský nebo Ondřej Vetchý, tak Zdeněk dbá na to, aby tolik netrčeli, aby víc hráli to, že nehrají. (úsměv)

Nevnímate coby mladý herec Cimetrmany jako zastaralé divadlo?

Ne, jsou totiž nadčasoví a nestárnou. Chytře vymysleli, že často mluví o Rakousku-Uhersku, takže se děj pořád stáčí do minulosti. Nedají se srovnat s jiným souborem. Celé mi to připomíná Osvobozené divadlo Voskovce a Wericha, to mohli také dělat jen oni.

Prozradíte nějaká tajemství úspěchu Divadla Járy Cimrmana?

Zdeněk Svěrák říká, že s Láďou Smoljakem vždy vycházeli z toho, že divák může mít při představení dvojí radost. Z toho, že ho rozesměje dobrý vtip, a zároveň z toho, že si ověří, že něco ví. Proto nechtěli vybočit z osnovy českého středoškolského vzdělání — všechny ty fóry se týkají učiva středních škol. České publikum zároveň miluje Járu Cimrmana — člověka, který, ač není jisté, zda existoval, toho tolik vymyslel a je známý po celém světě.

Hrál jste i v Národním divadle. Cimetrmani jsou svým způsobem také takové „národní“ divadlo. Jaký je v tom rozdíl?

Hrát v Národním divadle byl pro mne krásný zážitek. Zároveň jsem si vyzkoušel, zda obstojím, a to i po technické stránce. Tam je totiž obrovský prostor, hraje pro horní zadní galerie i pro první řady. Ovšem u Cimetrmanů jsem byl nervóznější, tam to pro mne bylo možná důležitější. Zažil jsem i bizarní situaci, když jsem s Žižkovským divadlem hrál v Národním divadle. To bylo na Silvestra někdy v roce 1999 nebo 2000. Cimetrmani přijeli, rozložili své malé kulisy do toho obrovského prostoru a hráli Záskok. Skvělé představení, měli jsme vyprodáno. Nejlepší ale bylo, jak tu partu „učitelů“, která si něco vymyslela, hrála jednou tady, jednou tamhle, v Národním divadle národ krásně přijal. Bylo to vlastně strašně roztomilé.

Praha 3, kde Žižkovské divadlo sídlí, je zároveň místem vašeho narození, že?

Ano, narodil jsem se v Korunní u vinohradské vodárny, kde se lámou Praha 2 a 3. Do školy jsem chodil do Perunky a na Kladskou. Vždy jsem měl kamarády ze Žižkova a Vinohrad a celý život jsem neopustil okolí Jiřího z Poděbrad. Teď bydlím asi nejdál, až na Floře.

Byla místa, kam jste jako dítě v 90. letech raději nechodil?

Tak nechodilo se na Koněvku. Pak byl jeden čas zapovězený tunel do Karlína. Spodního Žižkova jsme se vždycky trochu obávali a kluci z této části čtvrti byli v partě za hrdiny. Vzpomínám na rvačky, gangy a na to, jak jsme se my tady nahoře vždy tvářili jako vyšší společnost, které se problémy dole netýkají. Ještě horší byly pro mne Nusle a náměstí Bratří Synků, kde jsem jednou dostal v tramvaji pěkně přes ústa.

A kam naopak chodíte rád?

Dřív jsem hodně chodil do Akropole a také posedět do Mlíkárny v Riegrových sadech. Já jsem totiž zápecník, mám to tady hodně rád a nikam jinam se mi moc nechce. Jeden čas jsem měl na Žižkově a Vinohradech střihače, kostyméra a další kolegy. Udělal jsem si tu takový soukromý Barrandov. (smích) Poslední roky mě baví i náměstí Jiřího z Poděbrad, protože hodně ožilo. Jak se jednou narodíte tady, tak se vám odsud prostě nechce.

Vojta Kotek se narodil 8. ledna 1988 v Korunní ulici na Praze 3. Pochází z divadelní rodiny, otec Václav hrál v Divadle Járy Cimrmana, maminka Alena vystudovala produkci na DAMU. Absolvoval gymnázium Budějovická se zaměřením na španělštinu, po maturitě přerušil ve třetím ročníku studium na Filmové akademii Miroslava Ondříčka v Písku. Od dětství hraje

v divadle i v televizi. Věnoval se také dabingu, diváci znají jeho hlas především jako čaroděje Harryho Pottera, ale třeba i z příběhů Spejbla a Hurvínka. Účinkoval ve Stavovském divadle, například v představení Mistr a Markétka, v Národním divadle se objevil ve hře Maryša. V poslední době hrál v komedii Vlastníci nebo v historické sérii Marie Terezie.